

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720203219
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5720203219.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v právnom spore žalobcu: K. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. X. X. XXX, t. č. bytom O. C. XX, XXX XX H. (zároveň adresa pre doručovanie), zastúpeného splnomocneným zástupcom JUDr. Milanom Štúrikom, advokátom so sídlom Holubyho 51, 036 01 Martin, IČO: 35 666 421, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 811 02 Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 6C/44/2020-73 zo dňa 01. decembra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku I. o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 500,- eur spolu s úrokom zo omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 500,- eur od 08. 07. 2020 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku IV. o trovách konania potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti (vo výrokoch II., III.) zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin (ďalej „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 6C/44/2020-73 zo dňa 01. 12. 2020, výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 500,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 500,- eur od 08. 07. 2020 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). V časti o zaplatenie sumy 526,37 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 526,37 eur od 17. 04. 2020 do zaplatenia a zo sumy 1.100,- eur od 17. 04. 2020 do 07. 07. 2020 konanie zastavil (výrok II.). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok III.). Žalovanej voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 38,52 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (výrok IV.).

2. V odôvodnení konštatoval, že žalobou doručenu súdu dňa 28. 07. 2020 sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1.626,37 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 17. 04. 2020 ako náhrady škody, predstavujúcej trovy obhajoby, spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, a to uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia PZ SR Martin - Východ zo dňa 28. 09. 2017, ktorým mu bolo vznesené obvinenie za prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona.

3. Žalovaná nárok žalobcu rozporovala, majúc zato, že žalobca neuviedol žiadne skutkové ani právne okolnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané v rozpore so zákonom. Žiadny orgán, prvostupňový ani odvolací súd, nekonštatoval, že by uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré predchádzalo podaniu obžaloby, bolo nezákonné, resp. že by prokurátor postupoval v

rozpore s ustanoveniami trestnoprávných predpisov. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody tak absentuje právny titul.

4. Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že poverený príslušník Obvodného oddelenia PZ SR Martin - Východ uznesením ČVS: ORP-204/OV-MT-2017 zo dňa 28. 09. 2017 vzniesol žalobcovi obvinenie pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca sťažnosť, ktorú poverený prokurátor Okresnej prokuratúry Martin uznesením zo dňa 17. 10. 2017 zamietol ako nedôvodnú a dňa 08. 12. 2017 podal na žalobcu obžalobu. Na základe podanej obžaloby Okresný súd Martin trestným rozkazom č. k. 13T/163/2017-115 vydaným dňa 24. 05. 2018 uznal žalobcu za vinného z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. Na základe žalobcom podaného odporu Okresný súd Martin dňa 07. 10. 2019 vydal rozsudok sp. zn. 13T/163/2017, ktorým žalobcu opätovne uznal vinným z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 1To/11/2020-210 zo dňa 25. 02. 2020 rozsudok okresného súdu zrušil a žalobcu oslobodil spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je stíhaný. Žiadosťou zo dňa 16. 04. 2020 žalobca požiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom vo výške 1.626,37 eur. Listom zo dňa 08. 07. 2020 generálna prokuratúra oznámila žalobcovi, že nezistila splnenie zákonných podmienok pre uspokojenie nároku uplatneného v žiadosti a žiadosť ako nedôvodnú odmieta.

5. Žalobca uhradil svojmu obhajcovi za obhajobu v trestnej veci sumu 200,- eur dňa 08. 10. 2019, sumu 200,- eur dňa 05. 06. 2018 a sumu 100,- eur dňa 09. 10. 2017. Dňa 22. 05. 2019 bol vykonaný na účet obhajcu žalobcu vklad v celkovej výške 600,- eur bez bližšej špecifikácie.

6. Z vyúčtovania obhajcu žalobcu zo dňa 03. 03. 2020 vyplýva, že celková výška vyúčtovaných úkonov právnej služby spolu s náhradou hotových výdavkov je vo výške 1.626,37 eur, uhradená bola suma 500,- eur, k doplateniu zostáva 1.126,37 eur.

7. Citujúc ust. § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd žalobe čiastočne vyhovel, nakoľko v časti uvedenej vo výroku I. rozsudku mal preukázanú jej dôvodnosť.

8. Žalovaná namietala nespĺnenie podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody, samotnú výšku škody nerobila spornou v rozsahu 500,- eur. Nenamietala ani jednotlivé úkony právnej služby, len ich nesprávne uplatnenú tarifnú odmenu.

9. Súd vychádzajúc z § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z., skutočnosti, že žalobca bol spod obžaloby oslobodený a prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu policajta o vznesení obvinenia voči žalobcovi a podal obžalobu, mal za to, že pasívne legitimovaná v konaní o náhradu škody spôsobenú orgánom verejnej moci je Slovenská republika, za ktorú v danom prípade koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Zákon č. 514/2003 Z. z. síce výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby, podľa súdu však ide o špecifický prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. V prípade, že obžalovaný bol oslobodený spod obžaloby, má judikatúra za to, že ten proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Pre vznik škody, resp. zodpovednosti za škodu sa vyžaduje splnenie predpokladov, a to nezákonné rozhodnutie, za ktoré sa považuje aj oslobodzujúci rozsudok, škoda a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. V prípade uplatnenia náhrady škody má poškodený právo aj na náhradu účelne vynaložených trov konania, ktorých súčasťou sú aj trovy právneho zastúpenia v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Súd v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/156/2017, 1Cdo/167/2016. Keďže žalobca bol rozhodnutím Krajského súdu v Žiline oslobodený spod obžaloby, súd vychádzal z toho, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonným rozhodnutím.

10. Súd mal preukázané, že žalobca požiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky ako príslušný orgán o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorá žiadosť ako nedôvodnú odmietla. Rovnako mal preukázané, že žalobca uhradil svojmu obhajcovi v súvislosti s nezákonne vedeným trestným konaním trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 500,- eur. Vo zvyšnej časti nároku na náhradu škody vo výške 600,- eur však žalobca podľa súdu neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal,

že táto suma bola vynaložená v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, a že sa jedná o skutočnú škodu, ktorá bola uhradená v súvislosti s trestným konaním. Žalobca okrem namietaného výpisu z účtu bez bližšej špecifikácie nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by dané preukazovali. Súd poukázal tiež na vyúčtovanie trov obhajoby, ktoré je datované ku dňu 03. 03. 2020, z čoho vyplýva, že ku dňu vyúčtovania boli uhradené trovy obhajoby vo výške 500,- eur, pričom sporný vklad na účet obhajcu vo výške 600,- eur bol vykonaný dňa 22. 05. 2019, t. j. takmer rok pred vyúčtovaním. Z uvedených dôvodov súd žalobe žalobcu v časti sumy 500,- eur vyhovel, vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Zároveň priznal žalobcovi nárok na zaplatenie úrokov z omeškania v zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. z priznanej sumy od 08. 07. 2020 do zaplatenia, t. j. odo dňa doručenia oznámenia žalovanej o neuspokojení nároku.

11. V časti uvedenej vo výroku II. rozsudku súd konanie podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) zastavil z dôvodu, že žalobca zoberal žalobu v tejto časti späť, pričom žalovaná s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasila.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 C. s. p. a žalovanej, ktorá bola úspešnejšou stranou v konaní priznal pomerný nárok na náhradu trov konania. Žalobca bol úspešný v rozsahu 30,74 %, neúspešný v rozsahu 69,26 %. Čistý úspech žalovanej tak predstavuje 38,52 %. Súd konštatoval, že žalobca bol neúspešný aj v časti zastavenia konania, nakoľko nepreukázal, že by k zastaveniu konania došlo pre správanie žalovanej.

13. Proti tomuto rozsudku, čo do výrokov I. a IV. podala žalovaná odvolanie, ktorým sa domáhala jeho zmeny v tejto časti, spočívajúcej v zamietnutí žaloby a nepriznaní nároku na náhradu trov konania žiadnej zo strán konania.

14. Podľa žalovanej rozsudkom okresného súdu bol porušený zákon, pretože rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

15. Uviedla, že žalobca svoj nárok odvíjal z trestného stíhania, vznesenia obvinenia, podanej sťažnosti voči nemu i súdu podanej obžaloby, ktorou sa začalo trestné konanie vedené na Okresnom súde v Martine pod sp. zn. 13T/163/2017. Žalobca neuviedol žiadne skutkové ani právne okolnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že uznesenie o vznesení obvinenia ČVS: ORP-204/OV-MT-2017 zo dňa 28. 09. 2017 bolo vydané v rozpore so zákonom. Podľa žalovanej neskoršie rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod obžaloby nezakladá záver o tom, že podanie obžaloby prokurátorom bolo nesprávnym úradným postupom, resp. že by uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonným rozhodnutím.

16. Žalovaná nesúhlasila so závermi súdu prvej inštancie v bode 14. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, podľa ktorých v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby sa vychádza z toho, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonným rozhodnutím. V tejto súvislosti opätovne poukázala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS/163/2013, v ktorom sa uvádza, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila.

17. Poukázala na to, že poverený príslušník policajného zboru na základe zistených skutočností a z nich vyplývajúceho predpokladu, že trestný čin spáchala určitá osoba, nemal inú zákonnú možnosť na postup v predmetnej veci ako vydať uznesenie o vznesení obvinenia, ak nechcel postupovať v rozpore s ustanovením § 206 Trestného poriadku. V konaní nebolo preukázané porušenie žiadnych základných zásad trestného konania, išlo o štandardný postup orgánov policajného zboru a orgánov činných v trestnom konaní v medziach zákona, pričom uznesenie o vznesení obvinenia nebolo v prípravnom konaní zrušené ako nezákonné. Aj keď v danom prípade bol žalobca spod obžaloby oslobodený, pričom tento postup má v zmysle ustálenej judikatúry v zásade rovnaké následky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, nemožno pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vychádzať len z tohto uvedeného dôsledku oslobodenia spod obžaloby bez prihliadnutia aj na osobitné okolnosti konkrétnej trestnej veci. Je potrebné vychádzať z toho, že nebolo zistené porušenie zásad trestného konania, v zmysle ktorých pre vznesenie obvinenia podľa zákona postačuje, že zistené okolnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin a že preukázanie viny obvineného je až vecou dokazovania vykonávaného pred súdom. Poukázala na to, že na základe prokurátorom podanej obžaloby Okresný súd Martin žalobcu pôvodne trestným rozkazom uznal za vinného z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, pričom predtým postupoval v súlade § 238 ods. 1 Trestného poriadku a podanú obžalobu preskúmal z hľadiska, či pre ďalšie konanie poskytuje spoľahlivý podklad a preveril, či prípravné konanie, ktoré jej predchádzalo, bolo vykonané spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Následne po podanom odpore žalobcom okresný súd rozsudkom zo dňa 07. 10. 2019 žalobcu opätovne uznal za vinného z prečinu podvodu podľa § 221

ods. 1 Trestného zákona. Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Žiline zrušil rozsudok okresného súdu a žalobcu oslobodil spod obžaloby. Samotná skutočnosť, že trestné konanie v uvedenom prípade nevyústilo v právoplatný odsudzujúci rozsudok žalobcu neznamena, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonné. Podľa ustálenej judikatúry, ak dôjde k oslobodeniu obžalovaného spod obžaloby, za nezákonné rozhodnutie sa považuje uznesenie o vznesení obvinenia, avšak vychádzajúc analogicky z vyššie uvedeného nálezu ústavného súdu za nezákonné nie je možné automaticky považovať každé uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu obžalovaného.

18. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala tiež na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v rozsudku vo veci Lavrečov proti Českej republike, v ktorom judikoval, že skutočnosť, že bol sťažovateľ zbavený obžaloby, neznamena, že jeho trestné konanie bolo nezákonné alebo od začiatku inak vadné.

19. Vychádzajúc z uvedeného podľa žalovanej nie je splnená už prvá podstatná a základná podmienka - existencia nezákonného rozhodnutia podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., z ktorého dôvodu žiadala žalobu žalobcu v napadnutej časti zamietnuť.

20. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok vo výrokoch I. až III. ako vecne správny potvrdiť a vo výroku IV. zmeniť tak, že mu prizná voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a rovnako tak odvolacieho konania.

21. Žalobca nesúhlasil s tvrdeniami žalovanej uvedenými v odvolaní. Uvedol, že už v sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia a počas celého prípravného konania a súdneho konania tvrdil, že mu obvinenie bolo vznesené na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a neobjektívnych podkladov. Poverený príslušník nekriticky uveril len výpovedi poškodenej pri podaní trestného oznámenia, nesprávne vyhodnotil celkový priebeh vzniknutej udalosti, na jeho tvrdenia a dôkazy neprihliadol, dostatočným spôsobom ich nevyhodnotil. Krajský súd jeho tvrdenia potvrdil a správne aplikoval pravidlo „in dubio pro reo“, ktoré podrobne vysvetlil. V rozsudku uviedol, že celé prípravné konanie a konanie pred okresným súdom bolo vedené jednostranne, s prejedikovanou vinou obžalovaného a všetky dôkazy sa v súlade s tým len „napasovali“ na vinu obžalovaného. Orgány činné v trestnom konaní neobjasňovali s rovnakou starostlivosťou okolnosti svedčiace proti obvinenému ako aj okolnosti, ktoré svedčili v jeho prospech.

22. Z uvedeného je teda zrejmé, že už uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonné a konanie na základe jeho sťažnosti malo byť prokurátorom okresnej prokuratúry zastavené.

23. Žalobca nad rámec vyjadrenia uviedol, že z ekonomických dôvodov na pokyn klienta nepodal odvolanie proti rozsudku okresného súdu, neuvedomujúc si výrok IV. rozsudku, z ktorého vyplýva, že žalovanej bolo priznané právo na náhradu trov v rozsahu 38,52 %. Podľa žalobcu je možné sa domnievať, že len chybou v písomnom vyhotovení rozsudku došlo k zámene strán sporu. Zrejme tieto dôvody viedli žalovanú odvolaním napadnúť aj rozhodnutie okresného súdu v časti trov konania, s čím sa stotožňuje, avšak s návrhom, aby ani žalobcovi ani žalovanej súd nárok na náhradu trov konania nepriznal sa nestotožňuje.

24. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu (v tzv. replike) zotrvala na podanom odvolaní ako aj tvrdeniach uvedených vo vyjadreniach k žalobe i na súdnom pojednávaní.

25. Pokiaľ ide o trovy konania, žalovaná uviedla, že z pohľadu pomerného výpočtu úspechu a neúspechu považuje výrok rozsudku za správny. Vzhľadom na to, že si náhradu trov konania neuplatňuje, nakoľko žiadne nevznikli, navrhla, aby odvolací súd rozhodol tak, že žiadnej zo strán konanie nárok na náhradu trov prvoinštančného ani odvolacieho konania neprizná.

26. Žalobca sa k replike žalovanej nevyjadril.

27. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

28. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalovanej, vyjadrení strán konania produkovaných v odvolacom konaní a obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie, v súlade so zásadou kontradiktórnosti konania, z vykonaného dokazovania správne zistil skutkový stav veci, ktorý

následne i správne právne posúdil. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C. s. p., preto odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p., konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

29. V nadväznosti na odvoláciu námietku žalovanej, ktorá v odvolaní vytykala len nesprávnosť právneho záveru súdu prvej inštancie o nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia z dôvodu, že žalobca bol spod obžaloby oslobodený, odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o posúdenie právneho základu veci, tento bol okresným súdom posúdený správne. Okresný súd pri posúdení nároku žalobcu správne vychádzal zo zákona č. 514/2003 Z. z., pod ktorého ustanovenia zistený skutkový stav i správne subsumoval a ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej oslobodenie spod obžaloby má rovnaký následok ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť a ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991).

30. V súvislosti s odvolaním žalovanej dáva odvolací súd do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 MCdo 15/2009, ktoré sa týkalo náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 37/2014, právna veta ktorého znie: „Zmyslu a účelu § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovedá interpretácia tohto ustanovenia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. V súlade so závermi vyjadrenými v uvedenom rozhodnutí boli i rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 54/2011, 7 Cdo 145/2011, 7 Cdo 87/2012, 7 MCdo 27/2012, 4Cdo 66/2018 a 1Cdo 133/2018 zo dňa 30. 04. 2019. Tieto rozhodnutia spočívajú na právnych záveroch zodpovedajúcich záverom ústavného súdu, ktorý v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 320/2016 zo dňa 07. 07. 2016 konštatoval, že „nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania“, a ktorý k tomu v ďalšej časti svojho rozhodnutia dodal, že „pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ústavný súd konštatuje, že ak bolo trestné stíhanie konkrétnej osoby zastavené z dôvodu, že sa skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené a tiež aj záväzný pokyn prokurátora na vznesenie obvinenia (ak bolo obvinenie vznesené na základe pokynu prokurátora) sú vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca“. Od publikovania judikátu R 37/2014 sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila v tom (ktorú skutočnosť konštatoval i súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí), že vtedy, keď došlo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

31. Na základe uvedeného sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že boli splnené predpoklady zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. V tomto prípade dôsledne okresný súd vychádzal aj z čl. II. Základných princípov Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ktorej záverom korešpondujú aj závery, z ktorých vychádzal súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní. Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu vo výroku I., ktorým žalobe žalobcu čo do zaplatenia sumy 500,- eur s príslušenstvom vyhovel, podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

32. Ako vecne správny odvolací súd potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách konania, pri rozhodovaní o ktorých súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 255, § 256 ods. 1 C. s. p. I keď sa žalovaná odvolaním domáhala zmeny uvedeného výroku, v odvolaní vo vzťahu k tomuto výroku neprodukovala žiadne odvolacie dôvody, z repliky žalovanej vyplýva, že táto nenamietala správnosť uvedeného výroku ako takého (pokiaľ sa odhládne od toho, že napadla rozhodnutie vo veci samej, od

ktorého je výrok o trovách konania závislý), poukázala len na to, že jej v konaní žiadne trovy nevznikli. Uvedené však nemá vplyv na správnosť výroku o trovách konania, keď uvedená skutočnosť sa následne prejaví pri rozhodovaní o výške trov konania. V nadväznosti na vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovanej v časti trov konania odvolací súd upozorňuje, že vzhľadom na uplatnený nárok žalobcu a nárok, ktorému súd vyhovel, so zohľadnením zastavenia konania, ktoré zaviniť žalovaný, je nesporné, že úspešnejšou stranou konania bola práve žalovaná, ktorej tak vznikol nárok na náhradu trov konania ako správne konštatoval aj súd prvej inštancie.

33. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou odvolacieho konania bol žalobca, a to v celom rozsahu, preto mu súd voči žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

34. Vo výrokoch II. a III., ktoré neboli napadnuté odvolaním žiadnej zo strán konania, ponechal odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu nedotknutý.

35. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)